

Geluidsisolatie Schiphol (GIS)

Voortgangsrapport 7

2^e half jaar 2007

Inhoud

1	Inleiding en samenvatting.....	2
1.1	Inleiding	2
1.2	Leeswijzer.....	2
1.3	Samenvatting	2
2	Essentialia.....	4
2.1	Inleiding	4
2.2	De geluidsisolatieprojecten.....	4
2.3	Aankoop LIB geluidsliepzones en veiligheidsliepzones Schiphol.....	5
2.4	Schadeschap luchthaven Schiphol.....	6
2.5	Organisatie van projecten	6
3	De projecten in hun omgeving.....	7
3.1	Beleidsontwikkelingen.....	7
3.2	Communicatie.....	7
3.3	Voortgang per project.....	8
4	Beheersing van projecten.....	11
4.1	Scope	11
4.2	Planning	11
4.3	Financiën.....	12
4.3.1	Projectbudget.....	13
4.3.2	Uitputting post onvoorzien.....	15
4.3.3	Uitgaven en ontvangsten GIS-2 (kas).....	16
4.3.4	Verplichtingen GIS-2	16
4.3.5	Uitgaven GIS-3 en overige projecten.....	16
4.3.6	Verplichtingen GIS-3 en overige projecten	18
4.3.7	Ontvangsten heffingen	18
4.4	Risico's, mee- en tegenvallers en prognose eindstand	19
4.5	Kwaliteit en kennis	21
4.6	Audits en onderzoeken door derden	21
	Bijlage 1: Begrippen- en afkortingenlijst.....	22
	Bijlage 2: Nadere toelichting Ke-etmaalisolatie en LAeq-nachtisolatie	24
	Bijlage 3: Impressie van het isolatiegebied GIS-3 conform RGV.....	25

1 Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de zevende voortgangsrapportage over het project Geluidsisolatie Schiphol. Deze rapportage is opgesteld conform de Regeling grote projecten van de Tweede Kamer. Deze regeling voorziet in een halfjaarlijkse rapportage over de voortgang van het project.

Het rapport beslaat de periode 1 juli 2007 tot 1 januari 2008. Het rapport heeft betrekking op alle projecten die in het kader van geluidshinder en externe veiligheid ten behoeve van de luchthaven Schiphol worden uitgevoerd. Het gaat om de volgende projecten:

- Geluidsisolatie Schiphol fase 2 (GIS-2).
- Geluidsisolatie Schiphol fase 3 (GIS-3).
- Aankoop en sloop van woningen binnen de geluidszone.
- Aankoop en sloop van woningen en woonschepen binnen de veiligheidszone.
- Aankoop of verplaatsing van de zogenoemde woonschepen 5P gelegen binnen de geluidszone.
- Financiering van het Schadeschap luchthaven Schiphol.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is zowel verantwoordelijk voor het beleid als de uitvoering van de projecten GIS-2, GIS-3 en 'Aankoop of verplaatsing van de woonschepen 5P gelegen binnen de geluidszone'.

Voor de projecten 'Aankoop en sloop van woningen binnen de geluidszone' en 'Aankoop en sloop van woningen en woonschepen binnen de veiligheidszone' draagt het ministerie de beleidsverantwoordelijkheid. De uitvoeringsverantwoordelijkheid voor deze twee projecten ligt bij de desbetreffende gemeenten.

Het Schadeschap luchthaven Schiphol is een openbaar lichaam dat is ingesteld op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap luchthaven Schiphol. Het heeft een onafhankelijke positie. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat c.q. Rijkswaterstaat is budgetverantwoordelijk, maar draagt geen inhoudelijke verantwoordelijkheid. Daarom vindt u in deze rapportage alleen een financiële verantwoording van het Schadeschap.

1.2 Leeswijzer

Dit voortgangsrapport bestaat uit twee hoofdonderdelen. Na een korte blik op de omgeving van de projecten beschrijft het de voortgang per project (hoofdstuk 3). Vervolgens wordt u geïnformeerd over de projectbeheersing (hoofdstuk 4). Allereerst staan in hoofdstuk 2 de essentialia van de projecten beschreven.

1.3 Samenvatting

GIS-2

Conform de huidige scope worden tijdens GIS-2 naar verwachting in totaal 8.506 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen geïsoleerd. Tot 1 januari 2008 zijn 8.436 objecten opgeleverd.

In 2007 zijn 70 woningen niet gereed gekomen. Het betreft de volgende categorieën woningen:

- 42 woningen zijn vertraagd wegens een mislukte aanbesteding en vertraging bij één van de aannemers.
- Voor 2 woningen loopt een bezwaar- en beroepsprocedure.
- Van de woningen die op dit moment nog in voorbereiding zijn, wordt verwacht dat er maximaal 26 nog tot uitvoering zullen komen c.q. tot een zogenaamde regelovereenkomst zullen leiden. Bij een regelovereenkomst krijgt de eigenaar de gelegenheid om zelf de geluidwerende voorzieningen aan te brengen die in het ontwerp zijn opgenomen.

In het kader van de uitvoering van GIS-2 zijn in 1997 grootschalige contracten met drie aannemers afgesloten: Heddes en twee andere aannemers. Met deze aannemers is een verschil ontstaan over het prijsniveau van de zogenaamde eindafrekeningen. Anders dan met Heddes heeft Rijkswaterstaat met de andere aannemers voornamelijk niet tot een vergelijk kunnen komen. In mei 2007 hebben deze aannemers een spoedgeschil en een bodemprocedure aanhangig gemaakt. Het spoedgeschil, waarin de aannemers op de Staat een bedrag hebben geëist van M€ 8,5, is in september 2007 behandeld. De eisen hebben overigens met name betrekking op zaken die in het verleden hebben gespeeld. De Raad van Arbitrage heeft het spoedeisend belang van de claim ongegrond verklaard. In 2008 start de bodemprocedure.

GIS-3

Van alle 11.843 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen die in het isolatiegebied GIS-3 liggen, komen 5.027 objecten voor geluidsisolatie in aanmerking. Deze zijn opgenomen in het isolatieprogramma. In de vorige voortgangsrapportage heeft de minister gemeld dat in 2007 alle eigenaren van geluidsgevoelige gebouwen binnen de isolatiecontouren worden geïnformeerd over de status van hun object. Eind 2007 zijn nagenoeg alle eigenaren geïnformeerd. Van enkele woningen zijn de aard ervan of de gegevens van de eigenaren niet bekend. Progis zal de desbetreffende eigenaren na nadere analyse informeren.

Progis voert het isolatieprogramma uit in deelprojecten. De eerste twee deelprojecten zijn op dit moment in uitvoering. Het eerste deelproject bestaat uit 754 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen. Eigenaren van 706 woningen hebben aangegeven in aanmerking te willen komen voor isolatie van hun woning. Uit het akoestisch onderzoek in deze objecten is gebleken dat:

- 253 objecten voldoen aan de geldende normen en voldoende geluidwerend zijn. Progis heeft aan de desbetreffende eigenaren medegedeeld dat hun object niet voor isolatie in aanmerking komt. Hiermee is het isolatieproces voor deze categorie objecten afgewikkeld. Eigenaren van 2 objecten zijn tegen dit besluit in bezwaar gegaan.
- 453 objecten nog in onderzoek zijn en zonodig worden geïsoleerd.

In het tweede deelproject liggen 2.644 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen. Eigenaren van 2.118 objecten hebben aangegeven in aanmerking te willen komen voor isolatie van hun woning.

Van de 11.843 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen in het isolatiegebied GIS-3 zijn eind 2007, onder voorbehoud van de uitkomst van de bezwaarprocedures, 7.549 objecten afgehandeld.

Woonschepen geluidszones Schiphol

Conform planning zijn alle 85 woonschepen die hiervoor in aanmerking kwamen, in 2007 aangekocht/verplaatst. Onder het voorbehoud van sloop van de aangekochte woonschepen is dit project afgerond.

2 Essentialia

2.1 Inleiding

De luchthaven Schiphol is in grootte de vierde luchthaven van Europa en van groot belang voor de Nederlandse economie. In 1995 stemden de Tweede en Eerste Kamer in met de beslissing van het Kabinet om Schiphol uit te laten groeien tot mainport. Tevens werd besloten tot de aanleg van een vijfde landingsbaan.

Omdat de luchthaven in een intensief bebouwde omgeving is gelegen worden vele omwonenden dagelijks geconfronteerd met geluidsoverlast van startende en landende vliegtuigen.

Het beleid van de overheid is erop gericht nadelige effecten van de luchthaven te beperken. In 1995 is besloten dat de verdere ontwikkeling van Schiphol tot een mainport niet mocht leiden tot een hogere milieubelasting. Daarom voert de overheid in de omgeving van Schiphol een aantal projecten uit, te weten:

- Geluidsisolatie projecten.
- Aankoop en sloop van gebouwen binnen de geluidszone en veiligheidszone.
- Aankopen of verplaatsen van woonschepen binnen de geluidszone.
- Financiering van het Schadeschap luchthaven Schiphol voor de behandeling van schadeclaims.

De kosten van deze projecten worden door de overheid voorgefinancierd en vervolgens grotendeels op de luchtvaartsector verhaald.

2.2 De geluidsisolatieprojecten

Al sinds het begin van de jaren tachtig worden 'geluidsgevoelige objecten' in de omgeving van Schiphol geïsoleerd. Onder geluidsgevoelige objecten worden woningen, scholen en zorgcentra verstaan. De mate van isolatie hangt af van de berekende geluidsbelasting. Hierbij maakt de overheid onderscheid tussen etmaalisolatie en nachtisolatie. Of een object voor etmaalisolatie in aanmerking komt hangt af van de geluidsbelasting die wordt berekend op basis van zogenaamde Kosteneenheden (Ke). Voor nachtisolatie geldt het equivalente A-gewogen geluidsniveau (LAeq). In bijlage 2 vindt u een nadere toelichting.

Op basis van de aanvliegroutes, de verkeersomvang en de vlootsamenstelling worden geluidscontouren berekend. Wijziging van het gebruik van de luchthaven, zoals andere vliegroutes, betekenen in het algemeen een wijziging van de geluidscontouren.

Er zijn vier Ke-zones gedefinieerd van respectievelijk 35, 40, 55 en 65 Ke. Bij een geluidsbelasting boven de 35 Ke mogen in beginsel geen nieuwe objecten met een woonfunctie worden gebouwd. Woningen die liggen binnen 40 Ke-contour worden geïsoleerd. Woningen met een geluidsbelasting van meer dan 65 Ke worden gesloopt. Tot mei 2003 werden woningen binnen de 55 Ke-contour waarvoor afdoende isolatie niet mogelijk was, gesloopt. Een woning binnen de 26 LAeq-contour komt in aanmerking voor isolatie van de slaapvertrekken.

GIS-1

Begin jaren '80 besloot de regering tot isolatie van woningen rond Schiphol, het project Geluidsisolatie Schiphol fase 1 (GIS-1). Onder GIS-1 zijn 3.700 objecten geïsoleerd. De kosten van GIS-1 bedroegen M€ 126,8. De uitvoering van GIS-1 is in 1997 afgerond, met uitzondering van de klacht- en garantieregeling.

GIS-2

In 1995 besloot het kabinet tot de mainportstrategie en de aanleg van een vijfde baan. Ondanks de verdere ontwikkeling van Schiphol tot mainport mocht de geluidshinder in de omgeving van de luchthaven niet toenemen. Daarom is in 1997 een nieuw isolatieproject van start gegaan, het project Geluidsisolatie Schiphol fase 2 (GIS-2). In de periode 1997-1999 voerde de luchthaven Schiphol (Amsterdam Airport Schiphol, AAS) het isolatieproject uit. Vanaf 2000 is het ministerie van Verkeer en Waterstaat c.q. Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de uitvoering.

Tijdens de uitvoering van GIS-2 zijn de geluidscontouren verschillende keren gewijzigd. GIS-2 startte op basis van de contouren die in 1997 in de PKB-Schiphol waren vastgelegd. Dit waren de zogenaamde S4/S2-contour (vierbanenstelsel) en de 5P-contour (vijfbanenstelsel).

In februari 2003 is de PKB-Schiphol komen te vervallen en werd het Luchthavenindelingbesluit (LIB 2003) van kracht. De geluidscontouren in het LIB verschilden van die van de PKB-Schiphol. Kort na invoering van het LIB 2003 bleek dat in de berekeningen het vliegverkeer verkeerd over de landingsbanen was verdeeld. Toen de effecten van het herstel van deze zogenaamde 'invoerfout' en het wijzigen van enkele aan- en

afvliegroutes bekend waren, is het LIB 2003 in september 2004 vervangen door het LIB 2004. Door de wijzigingen in de geluidscontouren zijn objecten die eerst tot het isolatieprogramma van GIS-2 behoorden, buiten de geldende contouren komen te liggen. Omdat hiermee de juridische grondslag voor isolatie verviel, is overwogen om deze woningen niet meer te isoleren. Eigenaren met een overeenkomst zijn in de gelegenheid gesteld aan te geven of zij wilden vasthouden aan isolatie van hun woning. Mede op basis van de ontvangen reacties is begin 2005 besloten buiten het geluidsisolatiegebied alleen woningen te isoleren waarvan de eigenaren in het bezit zijn van een overeenkomst en hebben verzocht om isolatie. Deze woningen worden geïsoleerd met een geminimaliseerd isolatiepakket. De woningen binnen het isolatiegebied worden sinds begin 2005 geïsoleerd op basis van de geluidsbelasting conform het LIB 2004.

Tot 1 januari 2008 zijn 8.436 objecten opgeleverd. Dit is inclusief de objecten waarvoor Progis het ontwerp heeft gemaakt en met de eigenaar een zogenaamde regelovereenkomst heeft gesloten dat hij de voorzieningen zelf mag aanbrengen in de komende jaren.

Klacht- en garantieregeling GIS-2

Conform een garantieregeling zijn aannemers gehouden binnen een termijn van tien jaar na oplevering van een object eventuele herstelwerkzaamheden uit te voeren, tenzij er sprake is van fouten waarvoor zij niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. In dat geval neemt het Rijk de verantwoordelijkheid voor de garantie over. Omdat de afronding van GIS-2 in 2008 is voorzien, geldt de garantietermijn voor objecten die in het kader van GIS-2 zijn gerealiseerd, uiterlijk tot en met 2018.

GIS-3

GIS-3 is de derde fase van het project Geluidsisolatie Schiphol. Als gevolg van de ingebruikname van de vijfde baan is in 2004 een nieuw isolatiegebied vastgesteld op basis van het eerder genoemde LIB 2004. In deze fase worden woningen geïsoleerd die in eerdere geluidsisolatieprojecten niet in beschouwing zijn genomen. Verder komen reeds geïsoleerde woningen in aanmerking voor aanvullende isolatievoorzieningen, indien de geluidsbelasting in zekere mate is toegenomen. Besloten is GIS-3, evenals GIS-2, onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat regionale dienst Noord-Holland te laten uitvoeren (Kamerstuk 2004-2005, 26959, nr. 103). In 2006 is gestart met de uitvoering van GIS-3. De laatste woningen in GIS-3 worden eind 2010 opgeleverd. Inclusief administratieve en organisatorische afwikkeling kan het project in de eerste helft van 2011 worden afgerond.

2.3 Aankoop LIB geluidssloopzones en veiligheidssloopzones Schiphol

Aankoop LIB geluidssloopzones Schiphol

Tot de inwerkingtreding van het Luchthavenindingsbesluit (LIB) in februari 2003 was de inzet van de overheid erop gericht om woningen binnen de 55 Ke-contour die niet konden worden geïsoleerd, aan te kopen. In de zone tussen 55-65 Ke werden woningen aangekocht, tenzij de woningen al voldoende waren geïsoleerd of de desbetreffende eigenaren hebben verzocht om isolatie. Had de woning een geluidsbelasting van meer dan 65 Ke, dan ontving de eigenaar een aanbod tot aankoop. De aangekochte woningen werden vervolgens gesloopt. Dit project is gestart in 1997.

Met de inwerkingtreding van het LIB in februari 2003 is alleen nog de aankoop van woningen mogelijk die een geluidsbelasting van meer dan 65 Ke hebben. De uitvoering van het beleid ligt sindsdien bij de betrokken (deel)gemeenten. Om deze (deel)gemeenten financieel tegemoet te komen is de Regeling Uitkeringen Beperkingengebied Schiphol gemaakt. Deze regeling is in juli 2003 van kracht geworden. Vanaf dat moment konden de (deel)gemeenten met de uitvoering starten. Een einddatum is niet bepaald. Als gevolg van de motie-Hofstra (Kamerstuk 2001-2002, 27603, nr. 74) kunnen eigenaren niet worden verplicht om hun woning te verkopen. Als zij tot verkoop besluiten, kunnen zij hun object aan de gemeente voor aankoop aanbieden. De gemeente koopt vervolgens het desbetreffende pand tegen de onteigeningswaarde. De aangekochte woningen dienen in beginsel binnen één jaar na verwerving te worden gesloopt. De grond komt in het bezit van de desbetreffende gemeente. De gemeente kan conform de Regeling Uitkeringen Beperkingengebied Schiphol de gemaakte kosten declareren bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De vergoeding aan de gemeente wordt door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verminderd met de restwaarde van de grond na de sloop van de woning.

Aankoop LIB veiligheidssloopzones Schiphol

Het Luchthavenverkeersbesluit (LVB) stelt een risicozone vast rond de luchthaven. Aan de bewoners binnen de zones met het hoogste risico heeft de overheid een aanbod gedaan om hun woning of woonschip aan te kopen. De aangekochte woningen en woonschepen worden vervolgens gesloopt. Woonschepen kunnen ook worden verplaatst. Sinds juli 2003 ligt de uitvoeringsverantwoordelijkheid bij de betrokken (deel)gemeenten. De gevolgde procedure komt overeen met de procedure 'Aankoop en sloop van woningen binnen de geluidsszone'.

Woonschepen geluidszones Schiphol

Woonschepen kunnen niet worden geïsoleerd, omdat ze na isolatie te zwaar zouden zijn om te kunnen blijven drijven. Daarom zijn eigenaren van woonschepen binnen de geluidscontouren tot 20 augustus 2005 in de gelegenheid gesteld om hun schip voor aankoop door het Rijk aan te bieden. Ook konden eigenaren ingaan op een aanbod voor een alternatieve gelijkwaardige locatie voor hun schip. Grootschalige verplaatsingslocaties zijn echter niet haalbaar gebleken. Verplaatsing vindt slechts incidenteel plaats.

Vóór 1 januari 2000 gold een passief aankoopbeleid. Sinds 1 januari 2000 wordt ingezet op een actiever aankoopbeleid.

Conform de Regeling uitkeringen beperkingengebied Schiphol moeten eigenaren aan de volgende voorwaarden voldoen om voor aankoop in aanmerking te komen:

- Aanmelding bij Rijkswaterstaat vóór 20 februari 2003 (datum inwerkingtreding LIB) om een taxatie te krijgen.
- Aanmelding bij Rijkswaterstaat vóór 20 augustus 2005 voor aankoop door het Rijk. Daarna is dit recht komen te vervallen.

2.4 Schadeschap luchthaven Schiphol

Het Schadeschap luchthaven Schiphol is een openbaar lichaam dat is ingesteld op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap luchthaven Schiphol. Het Schadeschap is uitsluitend voor schadebehandeling opgericht en heeft een loketfunctie voor de afhandeling van schadevergoedingen. Het gaat hier dan om de afhandeling van verzoeken tot schadevergoeding die verband houden met de uitbreiding van het luchtvaartterrein Schiphol en een aantal wijzigingen in de infrastructuur in de omgeving van Schiphol op grond van artikel 9 van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap luchthaven Schiphol. Deze regeling is in november 1998 ingegaan voor een periode van 10 jaar. Het Schadeschap zal alle verzoeken afhandelen die tot en met november 2008 zijn ontvangen. Daarna zal behandeling van nieuwe verzoeken worden overgedragen aan de dan opnieuw bevoegde bestuursorganen.

In het Schadeschap zijn vertegenwoordigd het ministerie van Verkeer en Waterstaat, de provincie Noord-Holland, het Hoogheemraadschap van Rijnland en in totaal 26 gemeenten en stadsdelen.

Het Schadeschap heeft een onafhankelijke positie. Evenals de andere bestuursorganen die deelnemen in de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap luchthaven Schiphol heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat zitting in het bestuur van het Schadeschap.

2.5 Organisatie van projecten

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is integraal verantwoordelijk voor de projecten GIS-2, GIS-3 en Aankoop of verplaatsing van de woonschepen 5P gelegen binnen de geluidszone. Binnen het ministerie is Rijkswaterstaat regionale dienst Noord-Holland belast met de uitvoering van de geluidsisolatie. Hiertoe is een aparte projectorganisatie opgericht, Progis.

Over de projecten Aankoop en sloop van woningen binnen de geluidszone en Aankoop en sloop van woningen en woonschepen binnen de veiligheidszone draagt het ministerie van Verkeer en Waterstaat de beleidsverantwoordelijkheid. De uitvoeringsverantwoordelijkheid voor deze twee projecten ligt bij de desbetreffende (deel)gemeenten.

Het Schadeschap luchthaven Schiphol is een onafhankelijk orgaan, waarvoor Rijkswaterstaat de budgetverantwoordelijkheid draagt.

3 De projecten in hun omgeving

3.1 Beleidsontwikkelingen

Aan de 'Tafel van Alders' waaraan de luchtvaartsector, regionale en lokale overheden, omwonenden van Schiphol en het Rijk deelnemen, is op 13 juni 2007 overeenstemming bereikt over de groei van de luchthaven Schiphol tot 480.000 vluchten in de periode tot 2010 (korte termijn). De grenswaarden in het Luchthavenindelingsbesluit zullen worden aangepast aan dit nieuwe scenario. De geluidscontouren die het isolatiegebied GIS-3 markeren, zullen naar aanleiding van dit akkoord niet worden aangepast.

De groei van Schiphol wordt gecombineerd met hinderbeperkende maatregelen en voorstellen ter verbetering van de leefomgeving rondom de luchthaven. Deze maatregelen zijn neergelegd in de convenanten 'Leefomgeving' en 'Hinderbeperkende maatregelen Schiphol'.

In het kader van het convenant Leefomgeving wordt op dit moment een voorstel uitgewerkt over de wijze waarop het Rijk de bestaande regelingen voor nadeelcompensatie, schade en geluidsisolatie beter kan laten aansluiten bij de behoefte van de omgeving. Randvoorwaarde voor dit voorstel is een efficiënte, effectieve en budgettair neutrale besteding van financiële middelen. Het eerste deel van dit project zal bestaan uit een onderzoek naar de specifieke wensen van de omwonenden. Planning is dat dit onderzoek in het tweede kwartaal van 2008 zal worden afgerond.

Door de totstandkoming van het LIB2004 zijn woningen die aanvankelijk tot GIS-2 behoorden, buiten de geldende contouren komen te liggen. In januari 2005 heeft de voormalige staatssecretaris besloten om deze woningen in beginsel niet meer te isoleren, als voor de desbetreffende woningen geen overeenkomst was gesloten. Eén eigenaar heeft zich tot de rechter gewend en is in het gelijk gesteld. In hoger beroep heeft ook de Raad van State de eigenaar in het gelijk gesteld. Naar aanleiding van deze uitspraak heeft de minister besloten de woning van deze eigenaar op te nemen in het isolatieprogramma. De uitspraak van de Raad van State betreft alleen de situatie van deze eigenaar. Eigenaren van andere woningen in een soortgelijke situatie kunnen hieraan geen rechten ontleen. Om deze reden heeft deze uitspraak geen precedentwerking.

3.2 Communicatie

Twee keer per jaar voert Progis met de betrokken gemeenten overleg over de voortgang van de geluidsisolatieprojecten.

In de verslagperiode heeft Progis overleg gevoerd met de verantwoordelijke wethouders van de gemeenten Zaanstad, Haarlemmermeer en Aalsmeer over de voortgang van de geluidsisolatieprojecten. Verder is gesproken met de vertegenwoordigers van de Stichting Bewonersbelangen Isolatie Assendelft (BIA).

In juli en augustus 2007 heeft Progis bewonersavonden georganiseerd voor eigenaren van woningen in de gemeenten Jacobswoude, Ter Aar en Liemeer.

Op deze bewonersavonden konden eigenaren vragen stellen over de mogelijke isolatie van hun woning.

In september 2007 heeft Progis eigenaren van woningen in de gemeente Aalsmeer een verzoek tot deelname aan GIS-3 gestuurd. In oktober 2007 organiseerde Progis in deze gemeente twee bewonersavonden.

In circa 2.000 woningen zijn andere isolatiematerialen gebruikt dan in de bestekken werd voorgeschreven. Hoewel de gebruikte materialen gelijkwaardig waren aan de voorgeschreven materialen, bleven bewoners twifelen aan de brandveiligheid ervan. In de vorige verslagperiode heeft Progis in overleg met gemeente Zaanstad en de Stichting Bewonersbelangen Isolatie Assendelft (BIA) door TNO laten onderzoeken of de gebruikte materialen voldoen aan de geldende normen. Uit alle proeven die zijn uitgevoerd, is gebleken dat het isolatiemateriaal en de toepassing ervan veilig zijn. Op 17 augustus 2007 heeft Progis de onderzoeksresultaten in een persbericht gepubliceerd.

3.3 Voortgang per project

In deze paragraaf wordt gerapporteerd over de voortgang van GIS-2, GIS-3 en de overige projecten in de tweede helft van 2007.

GIS-2

Tabel 1A: Overzicht voortgang GIS-2 (peildatum: 1 januari 2008)						
	Realisatie t/m jun'07	Realisatie verslagperiode	Realisatie totaal	Nog te realiseren	Totaal prognose	Planning gereed
GIS-2 (objecten)	8.296	140	8.436	70	8.506	2008

Voortgang isolatie

Conform de huidige scope worden tijdens GIS-2 naar verwachting in totaal 8.506 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen geïsoleerd. Tot 1 januari 2008 zijn 8.436 objecten opgeleverd.

In 2007 zijn 70 woningen niet gereed gekomen. Het betreft de volgende categorieën woningen:

- 42 woningen zijn vertraagd wegens een mislukte aanbesteding en vertraging bij één van de aannemers.
- Voor 2 woningen loopt een bezwaar- en beroepsprocedure.
- Van de woningen die op dit moment nog in voorbereiding zijn, wordt verwacht dat er maximaal 26 nog tot uitvoering zullen komen c.q. tot een zogenaamde regelovereenkomst zullen leiden. Bij een regelovereenkomst krijgt de eigenaar de gelegenheid om zelf de geluidwerende voorzieningen aan te brengen die in het ontwerp zijn opgenomen.

GIS-3

Isolatiebestand GIS-3

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is het isolatieprogramma met 255 objecten afgenomen van 5.282 naar 5.027 objecten. De redenen hiervoor zijn dat:

- minder objecten voor geluidsisolatie in aanmerking blijken te komen.
Volgens de RGV komen woningen die onder een vorig programma zijn geïsoleerd voor LAeq-nachtisolatie en waarvan de geluidsbelasting met 1dB(A) of minder is toegenomen niet meer in aanmerking voor geluidsisolatie. In het vorige isolatieprogramma waren 274 woningen waarbij het verschil precies 1dB(A) is, wel opgenomen.
Ook waren twee objecten naar nu blijkt ten onrechte voor Ke-etmaalisolatie in het isolatieprogramma opgenomen. Eén blijkt buiten de geluidscontour te liggen. Het andere is een bedrijf.
Bovenstaande woningen, in totaal 276, zijn verwijderd uit het isolatieprogramma.
- nieuwe objecten binnen het isolatiegebied GIS-3 zijn geïdentificeerd.
Progis heeft bij de start van GIS-3 gebruik gemaakt van een zogenaamd 'postcodebestand'. In de loop van 2007 is gebleken dat niet alle objecten binnen het isolatiegebied GIS-3 in dit bestand waren opgenomen. Op basis van recente gegevens van het Kadaster zijn nieuwe objecten geïdentificeerd. Een aantal (21) komt in aanmerking voor geluidsisolatie en is toegevoegd aan het isolatieprogramma.

Informereren eigenaren

De RGV schrijft voor dat de eigenaren van alle woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen binnen het isolatiegebied GIS-3 worden geïnformeerd over de status van hun object. Dit geldt ook voor objecten die al voldoende zijn geïsoleerd en daarom niet in het isolatieprogramma zijn opgenomen. In tabel 1B vindt u een nadere specificatie.

Tabel 1B: Informeren eigenaren (peildatum: 1 januari 2008)	Aantal objecten
'Geluidsgevoelige gebouwen' in de zin van de RGV binnen isolatiegebied GIS-3	11.843
Opgenomen in isolatieprogramma	5.027
Niet opgenomen in isolatieprogramma	6.816

In de vorige voortgangsrapportage is vermeld dat 12.708 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen in het isolatiegebied GIS-3 liggen. Na nadere analyse in de verslagperiode blijken 11.843 objecten 'geluidsgevoelig' in de zin van de RGV en/of opgenomen in het isolatieprogramma. In de vorige voortgangsrapportage heeft de minister gemeld dat in 2007 alle eigenaren van geluidsgevoelige gebouwen binnen de isolatiecontouren worden geïnformeerd over de status van hun object. Eind 2007 zijn nagenoeg alle eigenaren geïnformeerd. Van enkele woningen zijn de aard ervan of de gegevens van de eigenaren niet

bekend. Progis zal de desbetreffende eigenaren na nadere analyse informeren.

Van de eigenaren van objecten die niet in het isolatieprogramma zijn opgenomen en die in de loop van 2007 een (voornemen tot een) besluit hebben ontvangen dat hun woning niet voor isolatie in aanmerking komt, hebben eind 2007 circa 150 eigenaren bezwaar gemaakt.

Deelprojecten

Progis voert het isolatieprogramma uit in deelprojecten. Met deze aanpak kan Progis woningen die deel uitmaken van een deelproject, binnen een redelijke termijn afronden. Op dit moment zijn twee deelprojecten in uitvoering.

Deelproject 1

Het eerste deelproject bestaat uit 754 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen. Eigenaren van 706 woningen hebben aangegeven in aanmerking te willen komen voor isolatie van hun woning. Dit betekent een deelnemerspercentage van ruim 90%.

Sinds juni 2007 werkt Progis aan het ontwerp van de geluidwerende voorzieningen aan de objecten die nog niet voldoende zijn geïsoleerd.

Uit het onderzoek in deze objecten is gebleken dat:

- 253 objecten voldoen aan de geldende normen en voldoende geluidwerend zijn. Progis heeft aan de desbetreffende eigenaren medegedeeld dat hun object niet voor geluidsisolatie in aanmerking komt. Hiermee is het isolatieproces voor deze categorie objecten afgewikkeld. Eigenaren van 2 objecten zijn tegen dit besluit in bezwaar gegaan.
- 453 objecten nog in onderzoek zijn en zondig worden geïsoleerd.

Deelproject 2

In het tweede deelproject liggen 2.644 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen. Vanwege de omvang van dit deelproject is ervoor gekozen de desbetreffende eigenaren in twee delen aan te schrijven. Eigenaren van 2.118 objecten hebben aangegeven in aanmerking te willen komen voor isolatie van hun woning. Dit betekent een deelnemerspercentage van 80%. Net als in deelproject 1 is voor eigenaren van woningen uit deelproject 2, voor zover zij een reden hebben opgegeven, de voorgenomen sloop van hun woning de belangrijkste reden om niet aan GIS-3 deel te nemen.

Aantal afgehandelde objecten GIS-3

Van de 11.843 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen in het isolatiegebied GIS-3 zijn in 2007, onder voorbehoud van de uitkomst van de bezwaarprocedures, 7.549 objecten afgehandeld. Van de afgehandelde objecten zijn er overigens 6.816 niet in het isolatieprogramma opgenomen (zie tabel 1B).

Overige projecten

Tabel 1C: Overzicht overige projecten (peildatum: 1 januari 2008)						
	Realisatie t/m jun '07	Realisatie verslagperiode	Realisatie totaal	Nog te realiseren	Totaal prognose	Planning gereed
Aankoop LIB geluidsliepzones Schiphol	32	0	32	14	46	Geen
Aankoop LIB veiligheidsliepzones Schiphol	54	1	55	26	81	Geen
Woonschepen geluidsliepzones Schiphol	84	1	85	0	85	2007

Aankoop LIB geluidsliepzones Schiphol

Van de 46 aan te kopen en te slopen woningen in de geluidsliepzones zijn tot 1 januari 2008 32 woningen aangekocht. In de verslagperiode zijn geen woningen aangekocht. Aanvankelijk gold 2008 als jaar waarin de geluidsliepzone vrij van bewoning moest zijn. Als gevolg van de motie-Hofstra (Kamerstuk 2001-2002, 27603, nr. 74) is dit jaar losgelaten en kunnen eigenaren niet worden verplicht om hun woning te verlaten. Een einddatum kan daarom niet worden vastgesteld.

Aankoop LIB veiligheidsliepzones Schiphol

Van de 81 aan te kopen/verplaatsen objecten in de veiligheidsliepzones (67 woningen en 14 woonschepen) zijn tot 1 januari 2008 55 objecten aangekocht/verplaatst (41 woningen en 14 woonschepen). In de verslagperiode is 1 woning aangekocht. Aanvankelijk gold 2008 als jaar waarin de veiligheidsliepzone vrij van bewoning moest zijn. Als gevolg van de motie-Hofstra (Kamerstuk 2001-2002, 27603, nr. 74) is dit jaar losgelaten en kunnen eigenaren niet worden verplicht om hun woning of woonschip te verlaten. Een einddatum kan daarom niet worden vastgesteld.

Woonschepen geluidszones Schiphol

In de gemeenten Haarlemmermeer, Amstelveen en Aalsmeer komen in beginsel 118 woonschepen voor aankoop of verplaatsing in aanmerking. Dit aantal is gereduceerd tot 85, omdat eigenaren van 27 woonschepen hebben aangegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid tot aankoop of verplaatsing en eigenaren van 6 woonschepen niet hebben voldaan aan de gestelde voorwaarden voor aankoop/verplaatsing (zie paragraaf 2.3).

Tot 1 januari 2008 zijn in totaal 84 woonschepen aangekocht en is 1 woonschip verplaatst. In de verslagperiode is 1 woonschip aangekocht. Eind 2007 zijn alle woonschepen aangekocht/verplaatst. Onder het voorbehoud van sloop van de aangekochte woonschepen is dit project afgerond.

4 Beheersing van projecten

In dit hoofdstuk worden de planning, de financiën, de scope en de organisatie van de projecten toegelicht. Vanwege de (financiële) omvang gaat de aandacht primair uit naar GIS-2 en GIS-3.

4.1 Scope

GIS-2

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de scope voor GIS-2 niet gewijzigd. Naar verwachting worden 8.506 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen geïsoleerd.

GIS-3

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de scope voor GIS-3 niet gewijzigd. Naar verwachting worden circa 3.260 woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen geïsoleerd.

4.2 Planning

GIS-2

Een schematische weergave van de planning voor GIS-2 vindt u in onderstaande tabel. Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de planning niet gewijzigd.

Tabel 2: Planning uitvoering GIS-2 (peildatum: 1 januari 2008)	2004		2005		2006		2007		2008	
	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h
Vorbereiding objecten	■									
Overleg met eigenaren over aan te brengen isolatiepakket			■							
Aanbesteding en gunning van nog uit te voeren objecten			■							
Opnamen in objecten en bestellen van materialen					■					
Uitvoering objecten					■					
Bodemprocedure eindafrekeningen met aannemers die vóór 2005 geluidsisolatie hebben aangebracht									■	

Bij de Raad voor de Arbitrage voor de Bouw dient een bodemprocedure over de eindafrekeningen van de aannemers die vóór 2005 geluidwerende voorzieningen hebben aangebracht. Deze bodemprocedure start in 2008 en zal naar verwachting 1,5 jaar duren. In paragraaf 4.4 wordt u hierover nader geïnformeerd.

GIS-3

Een schematische weergave van de planning voor GIS-3 vindt u in onderstaande tabel. Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de planning niet gewijzigd.

Tabel 3: Planning uitvoering GIS-3 (peildatum: 1 januari 2008)	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h	1e h	2e h
Omvorming bestaande organisatie tot projectorganisatie GIS-3	■	■										
Projectplan	■	■										
Wijziging RGV	■	■										
Isolatieprogramma conform RGV	■	■										
Aanbesteding technisch management			■	■								
Informereren eigenaren in isolatiegebied			■	■								
Vorbereiding en uitvoering GIS-3 in deelprojecten			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Administratieve afwikkeling GIS-3											■	■

In de periode van december 2006 tot en met december 2007 zijn de eigenaren van alle woningen en geluidsgevoelige gebouwen in het isolatiegebied GIS-3 aangeschreven. Hiermee is de voorbereiding van de uitvoering gestart. De laatste woningen in GIS-3 worden naar verwachting eind 2010 opgeleverd. Inclusief administratieve en organisatorische afwikkeling kan het project in de eerste helft van 2011 worden afgerond.

Aankoop LIB geluidszones Schiphol

Eigenaren kunnen als gevolg van de motie-Hofstra (Kamerstuk 2001-2002, 27603, nr. 74) niet worden verplicht om hun woning te verlaten. Daarom kan een einddatum niet worden vastgesteld.

Aankoop LIB veiligheidssloopzones Schiphol

Eigenaren kunnen als gevolg van de motie-Hofstra (Kamerstuk 2001-2002, 27603, nr. 74) niet worden verplicht om hun woning te verlaten. Daarom kan een einddatum niet worden vastgesteld.

Woonschepen geluidszones Schiphol

Onder het voorbehoud van sloop van de aangekochte woonschepen is dit project eind 2007 afgerond.

4.3 Financiën

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financiële ontwikkelingen. Vanwege de financiële omvang gaat de aandacht primair uit naar GIS-2 en GIS-3.

De uitgaven voor de projecten GIS-2, GIS-3, aankoop of verplaatsing woonschepen 5P gelegen binnen de geluidszone, Schadeschap luchthaven Schiphol en amoveringen (aankoop, sloop) van woningen binnen de geluidszone worden verantwoord op artikel 36 (Bewaken, waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving, gegeven de toename van mobiliteit, onderdeel 36.03: Luchtvaart) van de begroting van Verkeer en Waterstaat. De uitgaven voor amoveringen (aankoop, sloop) van woningen en woonschepen binnen de veiligheidszone worden verantwoord op artikel 33 (Veiligheid gericht op de beheersing van veiligheidsrisico's, onderdeel 33.01: Externe veiligheid).

4.3.1 Projectbudget

In tabel 4 zijn de bedragen opgenomen die voor de projectonderdelen in de Rijksbegroting beschikbaar zijn.

Tabel 4 Projectbudget		Projectbudget GIS in miljoen EUR			
		PKB '95 (pp 1994)	Vorige periode (incl. PKB)	Wijzigingen deze periode	Totaal (pp 2006)
art. 36	Geluidsisolatie Schiphol fase 2 (GIS-2)	180,0	399,9	0,0	399,9
	Klachtenafhandeling Geluidsisolatie Schiphol		20,0	0,0	20,0
	Geluidsisolatie Schiphol fase 3 (GIS-3)		77,4	0,0	77,4
	Aankoop LIB geluidssloopzones Schiphol		24,9	0,0	24,9
	Woonschepen geluidsszones Schiphol		17,6	0,0	17,6
	Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol		97,4	0,0	97,4
art. 33	Aankoop LIB veiligheidssloopzones Schiphol		37,4	0,0	37,4
Totaal			674,6	0,0	674,6

GIS-2

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is het projectbudget voor GIS-2 niet gewijzigd.

GIS-3

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is het projectbudget voor GIS-3 niet gewijzigd.

GIS-2

In tabel 5 wordt een overzicht van de mutaties in het projectbudget van GIS-2 met bronvermelding gegeven.

Tabel 5: Mutatie overzicht projectbudget GIS-2 (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)	Datum	Totaal nieuwe raming	Gecommuniceerd met Tweede Kamer	Prijs- peil	Bron
1. Start GIS-2: PKB Begroting 1995	1995	180,0	180,0	1994	PKB Begroting 1995
2. BM raming 1997 o.a.: - Looptijd project: t/m Q4 2003 - Ke woningen: 3.975 - Laeq woningen: 6.097 - Bij-isolatie woningen: 978 - Specials: 13 - Excl. duidelijke risico analyse - Personeel, Materieel en Automatisering (PMA) als % <i>Totaal mutatie</i> Nieuwe stand raming	1997	54,3 234,3		1996	BM raming 1997
3. PRI-raming 2001 o.a.: - Looptijd project: t/m Q4 2003 (geen mutatie) - Mutatie objecten: + 19 - Incl. risico analyse - Gespecificeerde PMA - Zaagtand - problematiek - Introductie DuBoGIS - Contour wijzigingen - Introductie partiële isolatie <i>Totaal mutatie</i> Nieuwe stand raming	2001	175,5 409,8		2001	PRI-raming 2001
4. PRI-raming 2002 o.a.: - Looptijd project: t/m Q1 2005 (+ 5 Q) - Mutatie objecten: -/- 2.127 - Versnelde ingebruikname vijfde baan (5P) - Herplanning S4S2 woningen als gevolg van de versnelling 5P woningen <i>Totaal mutatie</i> Nieuwe stand raming	2002	-0,2 409,6		2002	PRI-raming 2002
5. PRI-raming 2003 o.a.: - Looptijd project: t/m Q1 2005 (geen mutatie) - Mutatie objecten: -/- 492 - LIB 2003 <i>Totaal mutatie</i> Nieuwe stand raming	2003	-13,8 395,8	395,8	2003	PRI-raming 2003
6. PRI-raming 2004 (PRI-raming 2004 is niet formeel vastgesteld, maar wel gehanteerd als prognose eindstand 1e VGR GIS) o.a.: - Looptijd project: t/m Q1 2006 (+ 4 Q) - Geen isolatie buiten LIB2004 (-/- 1.358 objecten) - Ontvangsten "Eindafrekeningen" (zie 4.4 Risico's) <i>Totaal mutatie</i> Nieuwe stand raming	2004	14,6 -60,8 -46,2 349,6	Nee	2004	PRI-raming 2004

Tabel 5: Mutatie overzicht projectbudget GIS-2 (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)		Datum	Totaal nieuwe raming	Gecommuniceerd met Tweede Kamer	Prijs- peil	Bron
7. PRI-raming 2005	2005				2005	PRI-raming 2005
o.a.:						
- Looptijd project: t/m Q2 2007 (+ 5Q)			12,4			
- Ontvangsten "Eindafrekeningen" (zie 4.4 Risico's)						
- Gevolgen besluitvorming over afronding GIS-2:						
1. Isolatie buiten LIB2004 (+ 1.272 objecten)			12,3			
2. Isolatie resterende objecten binnen LIB2004 (34)						
3. Incl. afronding GIS-2 uit risico-budget (€ 17,0 mln uitvoering en org.kst.)						
<i>Totaal mutatie</i>			24,7			
Nieuwe stand raming			374,3	374,3		
8. PRI-raming 2007	2007				2006	PRI-raming 2007
o.a.:						
-Eindafrekeningen						
-Projectmanagementkosten						
-Isolatie van 95 extra woningen						
<i>Totaal mutatie</i>			25,6			
Nieuwe stand raming			399,9	399,9		
Totaal mutaties t.o.v. PKB (1995)			219,9			
Projectbudget GIS-2 per 30-06-2006			399,9	399,9		

GIS-3

In tabel 6 vindt u een overzicht van de mutaties in het projectbudget van GIS-3 met bronvermelding.

Tabel 6: Mutatie overzicht projectbudget GIS-3 (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)		Datum	Totaal nieuwe raming	Gecommuniceerd met Tweede Kamer	Prijs- peil	Bron
1. Start GIS-3	2003	99,3	99,3	2003	PRI-raming 2003	
2. PRI-raming 2007	2007			2006	PRI-raming 2007	
o.a.:						
- Lagere uitvoeringskosten wegens andere marktbenadering						
<i>Totaal mutatie</i>			-21,9			
Nieuwe stand raming			77,4	77,4		
Projectbudget GIS-3 per 30-06-2007			77,4	77,4		

4.3.2 Uitputting post onvoorzien

GIS-2

In het projectbudget GIS-2 is een post onvoorzien opgenomen van M€ 0,4. Tot 1 januari 2008 is hiervan geen gebruik gemaakt.

GIS-3

In het projectbudget GIS-3 is een post onvoorzien opgenomen van M€ 5,5. Dit bedrag wordt geacht toereikend te zijn tot het einde van het project GIS-3. Tot 1 januari 2008 is van de post onvoorzien geen gebruik gemaakt.

4.3.3 Uitgaven en ontvangsten GIS-2 (kas)

In tabel 7 is de stand van zaken ten aanzien van uitgaven en ontvangsten (eigen bijdrage voor wensvoorzieningen eigenaren) weergegeven. Wensvoorzieningen zijn maatregelen die op verzoek en op kosten van eigenaren tijdens de uitvoering van de isolatiewerkzaamheden worden aangebracht.

Tabel 7: Uitgaven en ontvangsten GIS-2 (kas) (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 31-12-2007
Art. 36 Uitgaven	386,2	10,5	396,7
Ontvangsten (eigen bijdrage / wensvoorzieningen bewoners)	7,1	0,0	7,1
Totale kosten GIS-2 (kas) (uitgaven -/- ontvangsten)	379,1	10,5	389,6

4.3.4 Verplichtingen GIS-2

In tabel 8 is de stand van zaken ten aanzien van de verplichtingen GIS-2 weergegeven.

Tabel 8: Verplichtingen GIS-2 (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 30-6-2007
Art. 36 Aangegane verplichtingen	413,9	6,9	420,8
Totale verplichtingen GIS 2	413,9	6,9	420,8

Opmerkingen:

* Verplichtingen zijn exclusief ontvangsten wensvoorzieningen en eindafrekeningen.

* De uitgavenverplichtingen (en ook de kasuitgaven) zullen hoger zijn dan het projectbudget van M€ 399,9. Het projectbudget is namelijk het saldo van uitgaven en ontvangsten. De ontvangstverplichtingen zijn in deze tabel niet opgenomen.

4.3.5 Uitgaven GIS-3 en overige projecten

GIS-3

In tabel 9A is de stand van zaken weergegeven ten aanzien van de uitgaven voor GIS-3.

Tabel 9A: Uitgaven GIS-3 (kas) (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 31-12-2007
art. 36 GIS-3	2,0	2,2	4,2

Op basis van de PRI-raming GIS-3 2007 zal naar verwachting nog M€ 73,2 worden gerealiseerd.

Overige projecten

In tabel 9B is de stand van zaken weergegeven ten aanzien van de uitgaven voor de overige projecten.

Tabel 9B: Uitgaven overige projecten (kas) (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 31-12-2007
art. 36 Klachtenafhandeling Geluidsisolatie Schiphol	0,0	0,0	0,0
Aankoop LIB geluidssloopzones Schiphol	21,8	-1,2	20,6
Woonschepen geluidszones Schiphol	17,2	0,2	17,4
Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol	21,5	2,9	24,4
art. 33 Aankoop LIB veiligheidssloopzones Schiphol	22,7	3,1	25,8

(*) In de verslagperiode zijn de kasuitgaven van het project 'Aankoop LIB geluidssloopzones' afgenomen als gevolg van een correctie tussen de projecten 'Aankoop LIB geluidssloopzones Schiphol' en 'Aankoop LIB veiligheidssloopzones'.

Aankoop LIB geluidssloopzones Schiphol

Naar verwachting zal in totaal nog M€ 4,3 worden gerealiseerd.

Woonschepen geluidszones Schiphol

Er is nog M€ 0,2 beschikbaar. Hiervan is naar verwachting nog een klein deel benodigd voor sloopkosten en overige uitgaven.

Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol

Het Schadeschap luchthaven Schiphol beoordeelt ingediende claims van eigenaren en gaat, indien gehonoreerd, tot uitkering over. Er resteert nog M€ 73,0.

Aankoop LIB veiligheidssloopzones Schiphol

Alle aankopen vanaf 2004 hebben onder verantwoordelijkheid van de gemeenten in het kader van de bijdrageregeling plaatsgevonden. Naar verwachting zal in totaal nog M€ 11,6 worden gerealiseerd.

4.3.6 Verplichtingen GIS-3 en overige projecten

GIS-3

In tabel 11A is de stand van zaken weergegeven ten aanzien van de verplichtingen voor GIS-3.

Tabel 11A: Overige verplichtingen (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 31-12-2007
art. 36 GIS-3	9,7	1,5	11,2

Overige projecten

In tabel 11B is de stand van zaken weergegeven ten aanzien van de verplichtingen voor de overige projecten.

Tabel 11B: Overige verplichtingen (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 30-6-2007	In verslag- periode	t/m 31-12-2007
art. 36 Klachtenafhandeling Geluidsisolatie Schiphol	0,1	0,0	0,1
Aankoop LIB geluidsliepzones Schiphol	22,3	-1,4	20,9
Woonschepen geluidszones Schiphol	18,6	0,0	18,6
Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol	31,8	0,4	32,2
art. 33 Aankoop LIB veiligheidsliepzones Schiphol	25,1	1,8	26,9

(*) In de verslagperiode zijn de kasuitgaven van het project 'Aankoop LIB geluidsliepzones' afgenomen als gevolg van een correctie tussen de projecten 'Aankoop LIB geluidsliepzones Schiphol' en 'Aankoop LIB veiligheidsliepzones'.

4.3.7 Ontvangsten heffingen

De overheid financiert de kosten van de diverse projecten voor en verhaalt deze via heffingen op de luchtvaartsector. De kosten van de geluidsisolatieprojecten worden verhaald door middel van een geluidsheffing. De kosten van de overige projecten (Aankoop LIB geluidsliepzones Schiphol, Woonschepen geluidszones Schiphol, Behandeling en uitbetaling schadeclaims Schiphol en Aankoop LIB veiligheidsliepzones Schiphol) worden verhaald door middel van een planschade heffing (heffing overige Schipholprojecten). Sinds februari 2005 past de overheid deze laatste heffing toe.

In tabel 12 worden de ontvangen heffingen weergegeven.

Tabel 12: Ontvangsten heffingen (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)			
	t/m 31-06-2007	In verslag- verslagperiode	t/m 31-12-2007
Ontvangsten geluidsheffing GIS-2 en GIS-3	208,1	13,5	221,6
Ontvangsten heffing overige Schipholprojecten	21,9	5,7	27,6

4.4 Risico's, mee- en tegenvallers en prognose eindstand

GIS-2

In deze paragraaf wordt gerapporteerd over de beheersing van de risico's voor GIS-2 en wordt een inschatting gegeven van de prognose eindstand.

Mutaties

Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de verwachtingswaarde van het risicoprofiel met M€ 1,3 gelijk gebleven. Dit bedrag is exclusief de uitkomsten van de bodemprocedure over de eindafrekeningen van aannemers die vóór 2005 geluidwerende voorzieningen hebben aangebracht.

Tabel 13: Risico's (bedragen in miljoen EUR, incl. BTW)		Verwachtingswaarde deze verslagperiode	Verwachtingswaarde vorige verslagperiode
Risico			
A.	Juridische procedures van eigenaren met een overeenkomst die niet hebben gereageerd en van eigenaren zonder overeenkomst	1,2	1,2
B.	Uitkering schadevergoedingen	0,1	0,1
C.	Eindafrekeningen	PM	PM
D.	Claim als gevolg van schade door onderdekking en vertraging in de procesgang	PM	PM
E.	Te verwachten claim als gevolg van uitvoering van restant van opgedragen woningen	PM	PM
SUBTOTAAL		1,3 + PM	1,3 + PM

A. Juridische procedures van eigenaren met een overeenkomst die niet hebben gereageerd en van eigenaren zonder overeenkomst

Door de wijzigingen in de geluidscontouren zijn woningen die aanvankelijk tot GIS-2 behoorden, buiten de geldende contouren komen te liggen. Hiermee verviel de juridische grondslag voor isolatie. Voor de overgang van de oude naar de nieuwe geluidsisolatiecontouren heeft de voormalige staatssecretaris overgangsbeleid gevormd. Dat bestond eruit dat deze woningen in beginsel niet meer zouden worden geïsoleerd. Aan eigenaren met wie de Staat al een overeenkomst had gesloten tot isolatie van hun woning, is een isolatiepakket aangeboden dat vergelijkbaar is met dat van objecten aan de rand van het LIB 2004, mits zij hebben aangegeven te willen vasthouden aan isolatie.

Eigenaren die wel een overeenkomst hadden afgesloten maar niet hebben aangegeven toch uitvoering van de overeenkomst te wensen zouden via juridische procedures kunnen proberen alsnog isolatie van hun woning te bewerkstelligen. Hetzelfde geldt voor eigenaren zonder overeenkomst. De kosten zouden maximaal M€ 6 bedragen. In totaal gaat het om circa 900 woningen. De uitspraak van de Raad van State over de afwikkeling van één specifieke woning (zie paragraaf 3.1) heeft geen precedentwerking op woningen in een soortgelijke situatie. Daarom is de verwachtingswaarde voor dit risico ten opzichte van de vorige verslagperiode gelijk gebleven. In het risicoprofiel wordt rekening gehouden met een bedrag van M€ 1,2.

Beheersmaatregel

Het initiatief om juridische procedures te starten ligt bij de eigenaren en kan niet worden beïnvloed. Hiervoor gelden de wettelijke verjaringstermijnen.

B. Uitkering schadevergoedingen

Woningen van eigenaren zonder overeenkomst worden niet geïsoleerd. Eigenaren die ter voorbereiding van de isolatiewerkzaamheden in opdracht van Progis kosten hebben gemaakt, kunnen schadevergoeding eisen (het betreft hier niet de klachtenafhandeling GIS-2). Het betreft met name circa 350 woningen die in aanmerking kwamen voor Ke-etmaalisolatie. De kosten worden ingeschat op maximaal M€ 0,4. Eigenaren hebben in deze verslagperiode geen schadeclaims ingediend. De besluitvorming over de afronding van GIS-2 heeft in januari 2005 plaatsgevonden. Verwacht wordt dat de kans op schadeclaims afneemt, naarmate de tijd verstrijkt. Ten opzichte van de vorige verslagperiode is de verwachtingswaarde voor dit risico gelijk gebleven. In het risicoprofiel wordt rekening gehouden met een bedrag van M€ 0,1.

Beheersmaatregel

Het initiatief om in aanmerking te komen voor schadevergoeding ligt bij de eigenaren en kan niet worden beïnvloed. Voor het indienen van een schadeclaim gelden de wettelijke verjaringstermijnen met een

maximum van vijf jaar na het bekend worden van de schade.

C. Eindafrekeningen

In het kader van de uitvoering van GIS-2 zijn in 1997 grootschalige contracten met drie aannemers afgesloten: Heddes en twee andere aannemers. Bij het verwerken van de eindafrekeningen is gebleken dat de visie van de opdrachtgever en deze aannemers van elkaar verschillen ten aanzien van de toepassing van de eenheidsprijzen en de verrekening van de verwerkte hoeveelheden per woning.

Beheersmaatregel

Anders dan met Heddes heeft Rijkswaterstaat met de andere aannemers vooralsnog niet tot een vergelijk kunnen komen. Om de afwikkeling van de eindafrekeningen te beheersen heeft Progis in 2002 de werkafspraken met de aannemers geïntensiveerd door onder meer functiescheiding toe te passen en het toezicht op de kwaliteit van de eindafrekening te verscherpen. In maart 2004 heeft Progis deze en andere beheersmaatregelen vastgelegd in de procedure 'Verwerken eindafrekeningen'. In december 2007 is uit onderzoek van een onafhankelijke derde gebleken dat deze procedure redelijk en zorgvuldig is. Ook heeft dit bureau geconstateerd dat de toepassing ervan is bemoeilijkt, omdat de aannemers nauwelijks hebben meegewerkt om de eindafrekeningen conform deze procedure af te wikkelen.

In mei 2007 hebben deze aannemers een spoedgeschil en een bodemprocedure aanhangig gemaakt. Het spoedgeschil, waarin de aannemers op de Staat een bedrag hebben geëist van M€ 8,5, is in september 2007 behandeld. De eisen hebben overigens met name betrekking op zaken die in het verleden hebben gespeeld. De Raad van Arbitrage heeft het spoedeisend belang van de claim ongegrond verklaard. In 2008 start de bodemprocedure. Om de positie van de Staat tijdens de bodemprocedure niet te schaden wordt het bedrag van de claim van de aannemers, noch de hoogte van de vordering van de Staat vermeld.

In de PRI-raming 2004 was een bedrag van M€ 16,5 opgenomen als mogelijke terugvordering op de aannemers. Gezien de onzekere uitkomst zijn de potentiële ontvangsten niet langer opgenomen in de PRI-raming 2007. Volledigheidshalve wordt gemeld dat de problematiek rond de afwikkeling van de eindafrekeningen bestaat uit posten die voor Rijkswaterstaat zouden kunnen leiden tot betalingen (claims, openstaande rekeningen) en posten die zouden kunnen leiden tot ontvangsten (te hoog prijsniveau, correctie van fouten in facturen van de aannemers).

D. Claim als gevolg van schade door onderdekking en vertraging in de procesgang

De aannemers menen op meer woningen recht te hebben dan waarvoor in de contracten opdracht is verleend. Verder zijn zij van mening dat de Staat de procesgang heeft vertraagd. Hiervoor hebben de aannemers een claim ingediend. Om de positie van de Staat tijdens de bodemprocedure niet te schaden wordt geen verwachtingswaarde gegeven.

Beheersmaatregel

De Staat heeft de claim beoordeeld en afgewezen. Tevens heeft een onafhankelijke derde een second opinion uitgevoerd. Dit externe bureau heeft de claim volledig afgewezen.

E. Te verwachten claim over uitvoering van restant van opgedragen woningen

De aannemers eisen de uitvoering van het restant van de woningen op dat weliswaar in de contracten is opgedragen, maar waarvoor geen opdracht is verleend. Om de positie van de Staat tijdens de bodemprocedure niet te schaden wordt geen verwachtingswaarde gegeven.

Beheersmaatregel

De aannemers hebben deze claim niet aanhangig gemaakt. Mocht daartoe alsnog worden overgegaan, dan zullen zij deze claim inbrengen als onderdeel van de bodemprocedure over de afwikkeling van de eindafrekeningen.

Totale risicoprofiel GIS-2

In deze verslagperiode ligt de bandbreedte van het risicoprofiel van het project GIS-2 tussen de -/- M€ 1,9 en M€ 0,1. Dit is exclusief de uitkomsten van de bodemprocedure over de afwikkeling van de eindafrekeningen van bovenbedoelde aannemers.

Prognose eindstand GIS-2

Op basis van de PRI-raming 2007 (isolatie van 8.506 objecten ad M€ 399,9) varieert de prognose eindstand van GIS-2 tussen M€ 398,0 en M€ 400,0.

GIS-3

In deze paragraaf wordt voor het eerst gerapporteerd over de beheersing van de risico's voor GIS-3 en wordt een inschatting gegeven van de prognose eindstand.

In de verslagperiode is een risicoanalyse uitgevoerd. De volgende risico's worden onderkend:

- De inzet van verschillende marktpartijen is onbeheersbaar.
- Vertraging in deelproject 1 leidt tot vertraging in andere deelprojecten.
- Er bestaat een verschil tussen het ontwerp en de werkelijke situatie in een woning (als gevolg van een fout in het ontwerp of als gevolg van een niet-correcte aanbieding van de aannemer) .
- Aanbestedingen voor het ontwerp zijn ongeldig/mislukken.
- Aanbestedingen voor aanbrengen van geluidwerende voorzieningen zijn ongeldig/mislukken.
- GIS-3 wordt duurder als gevolg van hogere materiaalprijzen.

De financiële omvang van de geïnventariseerde risico's is relatief gering. Bij optreden zouden deze kunnen leiden tot een vertraging in de einddatum van GIS-3 van 3 tot 6 maanden. In het risicoprofiel wordt rekening gehouden met een bedrag van M€ 2,8.

Totale risicoprofiel GIS-3

In deze verslagperiode ligt de bandbreedte van het risicoprofiel van het project GIS-3 tussen -/- M€ 5,7 en M€ 5,8.

Prognose eindstand GIS-3

Op basis van de PRI-raming 2007 (isolatie van 3.260 objecten ad M€ 77,4) varieert de prognose eindstand van GIS-3 tussen M€ 71,7 en M€ 83,2.

4.5 Kwaliteit en kennis

Controlemetingen GIS-2

Conform de vereisten van de RGV wordt bij één op de twintig geïsoleerde ruimten van opgeleverde woningen die binnen het isolatiegebied liggen, door middel van metingen de bereikte geluidsisolatie gecontroleerd. Een onafhankelijke derde selecteert de te controleren objecten en beoordeelt de metingen. De controlemetingen zijn zowel gericht op woningen die zijn voorzien van Ke-etmaalisolatie als op woningen die zijn voorzien van LAeq-nachtisolatie. Eventueel geconstateerde gebreken worden hersteld op kosten van de partij die het gebrek heeft veroorzaakt.

In de volgende verslagperiode zijn alle zogenaamde controlemetingen uitgevoerd. In de volgende voortgangsrapportage wordt u geïnformeerd over de resultaten hiervan.

4.6 Audits en onderzoeken door derden

Wet Bescherming Persoonsgegevens

De wijze waarop Progis omgaat met gegevens van eigenaren, voldoet aan de voorwaarden van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Net als in 2006 heeft Progis in november 2007 opnieuw een certificaat ontvangen.

Bijlage 1: Begrippen- en afkortingenlijst

AAS	Amsterdam Airport Schiphol
Amoveringen geluidszone	Combinatie van aankopen en slopen van objecten binnen de 55-65 Ke- geluidscontour en >65 Ke- geluidscontour.
Amoveringen veiligheidszone	Combinatie van aankopen en slopen van objecten binnen de risicozone rond de luchthaven die in het Luchthavenverkeersbesluit (LVB) is vastgelegd.
BIA	Stichting Bewonersbelangen Isolatie Assendelft.
BM-raming	Eerste raming GIS-2.
CROS	Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol
Geluidszone	Gebied waarbinnen wettelijke beperkingen bestaan ten aanzien van de bouw van geluidsgevoelige bestemmingen, waarbinnen conform wijziging van de Regeling Geluidwerende Voorzieningen geluidsisolatie wordt aangebracht en waarbuiten niet meer geluidsbelasting mag worden geproduceerd dan overeenkomt met de grenswaarde van de geluidszone.
GIS-1	Geluidsisolatie Schiphol fase 1.
GIS-2	Geluidsisolatie Schiphol fase 2.
GIS-3	Geluidsisolatie Schiphol fase 3.
Ke-woning	Woningen die binnen de 40 Ke-geluidscontour vallen en hierdoor in aanmerkingen komen voor dag- en nacht (etmaal)isolatie (alle geluidsgevoelige ruimten van een woning).
LAeq-woning	Woningen die binnen de 26 LAeq-geluidscontour vallen en hierdoor in aanmerkingen komen voor nachtsisolatie (isolatie van slaapkamers).
LIB 2004	Luchthavenindelingsbesluit vastgesteld op 2 september 2004.
LIB2004-contour	Geluidscontour vastgesteld in het Luchthavenindelingsbesluit d.d. 2 september 2004.
LVB	Luchthavenverkeerbesluit Schiphol.
Motie-Hofstra	Mede ter uitvoering van de motie Hofstra c.s. kan de eigenaar niet tegen de wil worden verplicht om de bewoning te beëindigen. Hiermee is het jaar waarin de sloopzone vrij van bewoning moest zijn (2008), zoals deze in het LIB is geregeld, komen te vervallen.
PAS	Project Administratie Systeem.
5P-contour	Geluidscontour op basis van de vijfbanenstelsel, vastgesteld in 1996.
PKB	Planologische Kern Beslissing.
Post onvoorzien	Toeslag op de raming voor kosten die in een later stadium erbij kunnen komen als gevolg van al dan niet geïnventariseerde, bijzondere gebeurtenissen die binnen de scope van het project vallen. De hoogte van de toeslag is onder andere afhankelijk van de projectfase.
PRI-raming	Project Ramingen Infrastructuur.
Progis	Projectorganisatie Geluidsisolatie Schiphol, uitvoeringsorganisatie Rijkswaterstaat regionale dienst Noord-Holland
RGV	Wijziging van de Regeling Geluidwerende Voorzieningen 1997.

S4/S2-contour	Geluidscontour op basis van de vierbanenstelsel, vastgesteld in 1996.
Scope	Omschrijving van wat wel en wat niet tot het project behoort in termen van eisen aan het fysieke ontwerp en de eventuele randvoorwaarden waaronder het te realiseren object tot stand moet komen.
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Veiligheidszone	Gebied rond de luchthaven waar het risico op een ongeval groter is dan 1 op de 100.000 voor het vijfbanenstelsel in 2015. In dit gebied geldt een bouwverbod voor nieuwbouw en dienen bestaande woningen aan de woonbestemming te worden onttrokken.
VROM	Ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wensvoorziening	Voorzieningen in de woning die op verzoek en op kosten van de eigenaar worden aangebracht.
Woonschepen 5P	Aankoop of verplaatsing van woonschepen gelegen binnen de 40Ke geluidscontour (5P-contour).

Bijlage 2: Nadere toelichting Ke-etmaalisolatie en LAeq-nachtisolatie

Bij de bepaling van de geluidsbelasting worden twee maten gehanteerd, namelijk:

- Kosteneenheid (Ke);
Kosteneenheid is een maat voor geluidsbelasting, waarbij rekening wordt gehouden met maximale A-gewogen geluidsniveaus die worden waargenomen als gevolg van vliegtuigbewegingen in een kalenderjaar en waarbij een weegfactor wordt toegepast voor het vliegverkeer in avond en nacht. Er zijn vier Ke-zones gedefinieerd van respectievelijk 35, 40, 55 en 65Ke. Bij een geluidsbelasting boven de 35Ke mogen, behoudens uitzonderingen, geen nieuwe objecten met een woonfunctie worden gebouwd. Objecten met een woonfunctie binnen de 40Ke-contour krijgen een geluidsisolatiepakket aangeboden. Objecten die zijn gelegen tussen de 55Ke-contour en de 65Ke-contour met een woonfunctie die niet voldoende kunnen worden geïsoleerd, worden door middel van aankoop en sloop aan hun woonbestemming onttrokken. Woningen met een zwaardere geluidsbelasting dan 65Ke dienen in alle gevallen aan hun woonbestemming te worden onttrokken. Binnen de geluidscontouren nabij Schiphol zijn tevens woonschepen gelegen. Aangezien woonschepen constructief gezien niet kunnen worden geïsoleerd, worden deze woonschepen aangekocht en/of verplaatst.
- Equivalente A-gewogen geluidsniveau (LAeq)
Voor de nachtisolatie wordt het equivalente A-gewogen geluidsniveau in een slaapvertrek berekend voor de periode 23.00 - 06.00 uur. Indien de LAeq de waarde van 26 decibel overschrijdt komen de geluidsgevoelige slaapkamers in aanmerking voor isolatie. Binnen de 26 LAeq-contour vindt geen onttrekking aan woonbestemming plaats.

Bijlage 3: Impressie van het isolatiegebied GIS-3 conform RGV

